

We nemen u kort mee langs de invulling die 11 gemeenten in Midden-Brabant geven aan de samenwerking in Regio Hart van Brabant.

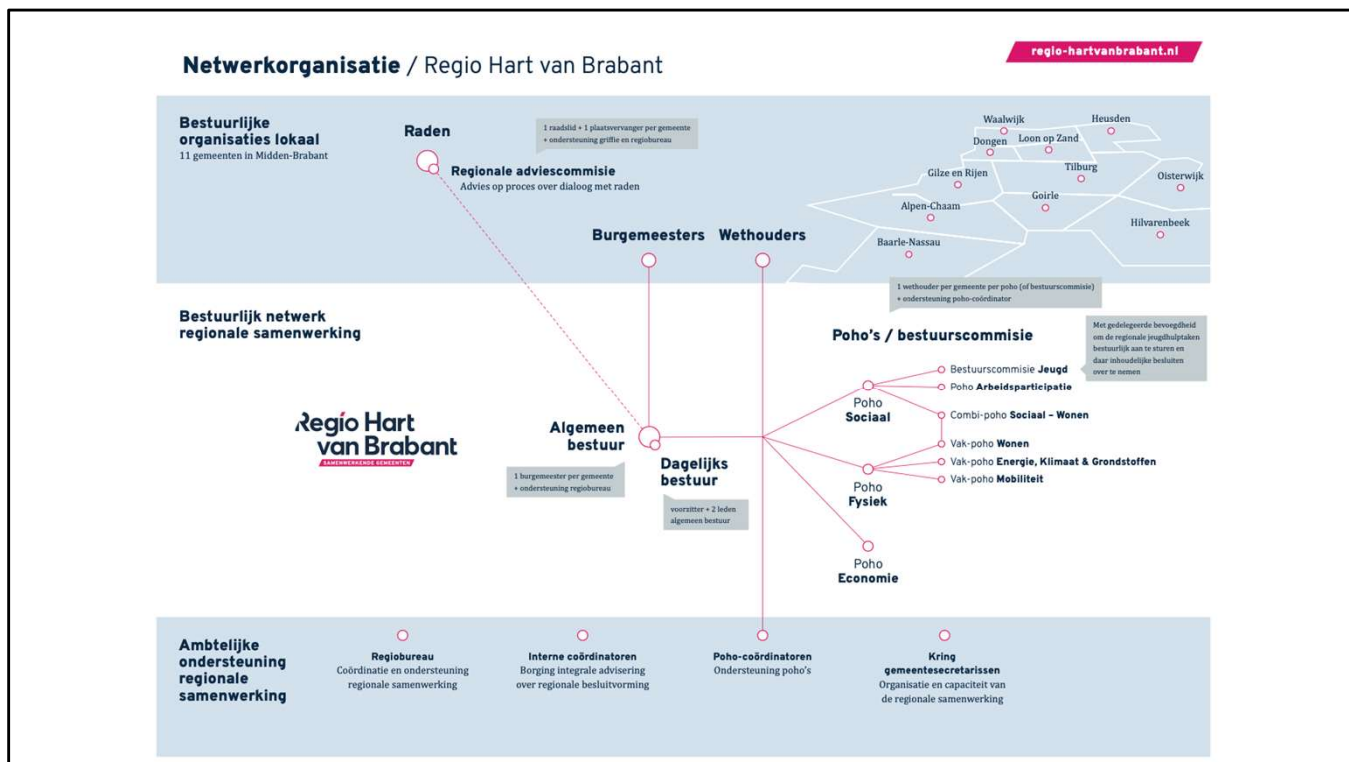

Er zijn 11 deelnemende gemeenten aan Regio Hart van Brabant.

Maar er zijn bijzondere omstandigheden voor 3 van de 11 gemeenten:

- Heusden neemt (vooralsnog) ook deel aan samenwerking in Noord-Oost Brabant/Agrifood Capital;
- Alphen-Chaam en Baarle-Nassau nemen ook deel aan Regio West-Brabant. Zij werken niet mee aan uitvoering van onze kernagenda in het fysiek domein, noch in het economisch domein. Zij nemen ook niet deel in Midpoint Brabant.

Zodoende is 'flexibiliteit aan de randen' een wezenlijk onderdeel van onze samenwerking, terwijl onze kernagenda wel bestuurlijke consensus geeft over waar we met Regio Hart van Brabant aan werken. Daarover straks meer.

Regio Hart van Brabant is dus een gemeenschappelijke regeling met beperkte taken en bevoegdheden die werkt met een kernagenda. Met die kernagenda is het **'wat'** we willen bepaald. **'Hoe'** we dat doen in Regio Hart van Brabant is via een **netwerksamenwerking**.

Deze slide geeft schematisch weer hoe het RHvB-netwerk eruit ziet. De slide hoeft niet in z'n volledigheid bestudeerd te worden. We pakken er vier elementen uit:

AB/DB zijn formeel eindverantwoordelijk en stellen de begroting vast. DB-lid 'financiën' onderhoudt informeel contact met voorzitters integrale poho's. Formeel kan iedere gemeente een collegelid afvaardigen, in de praktijk zijn het de burgemeesters.

Poho's bepalen per domein de inhoudelijke lijn en aanwending van door AB in de begroting toegekende middelen.

Er zijn integrale en sectorale poho's. De nadruk ligt op de bestuurlijke gesprekken in de integrale poho's. Integraal waar het kan, sectoraal waar 't moet.

Regionale adviescommissie van raadsleden: vastgelegd in de regeling. Nadrukkelijk geen 'regioraad', maar advies aan AB (en dus poho's) over wijze van betrekken raadsleden bij de regionale samenwerking. Iedere raad vaardigt een lid af, en een plaatsvervangend lid.

De RAC heeft dus een meta-rol: geen politieke oordeelsvorming, maar adviseren over hoe/wanneer bepaalde inhoudelijke ontwikkelingen besproken zouden moeten worden. De RAC pakt ook een onderlinge intervisierol over hoe iedereen in de eigen raad het gesprek voert over de activiteiten van RHvB. De RAC wordt ondersteund door regiobureau en de griffiers.

Ambtelijk: in principe inzet om niet in een 'projectendriehoek'. Capaciteit is permanent aandachtspunt, net zo goed als de wijze van ambtelijke aansturing (horizontaal én verticaal).

Taken

- Bieden politiek-bestuurlijk platform
- Uitvoering jeugdzorg

Regio Hart
van Brabant

Samenwerking in Regio Hart van Brabant wordt gestuurd vanuit een gemeenschappelijke regeling. Cruciaal voor het goed functioneren van een gemeenschappelijke regeling is breed gedragen bewustzijn van de taken en bevoegdheden **die de samenwerkende gemeenten aan de regeling hebben toebedeeld.**

Van 2018 tot 2021 doorliepen we in RHvB een '**governance traject**'. Belangrijkste **conclusies** waren:

Het gaat eigenlijk best goed, we zijn **tevreden** met de (manier van) samenwerking;

We zijn een **lichte regeling** en willen dat blijven → zo min mogelijk taken en bevoegdheden op regionaal niveau neerleggen;

Belangrijkste **verbeterpunten** waren:

- breng meer scherp in de agenda (leidde tot kernagenda);
- betrek gemeenteraden meer en beter bij de samenwerking (leidde tot Regionale Adviescommissie);
- zorg voor goede afstemming tussen AB en poho's (leidde tot DB-lid Financiën).

Er is een beperkt aantal taken formeel in onze gemeenschappelijke benoemd:

1. De onderwerpen in onze kernagenda zijn een kwestie van politieke-bestuurlijke

afstemming en afspraken. Deze afspraken op de regiotafels passen ófwel in de kaders van lokale coalitie-/bestuursakkoorden en worden door de gemeenten zelf uitgevoerd, óf moeten in de eigen raad nog worden vastgesteld. Sec formeel gezien eindigt ieder proces op de tafels van Hart van Brabant (afgezien van de jeugdzorg) dus in divergentie, in 11 afzonderlijke gemeenteraden.

2. Jeugdzorg is weliswaar slechts één maar wel een heel grote taak, zowel in financieel als in maatschappelijk opzicht. Daarvoor is een aparte bestuurscommissie ingesteld, en een dienstverleningsovereenkomst van RHvB met gemeente Tilburg voor de uitvoering.

Bevoegdheden

- Subsidieverordenende bevoegdheid Jeugdzorg
- Beleidskader Jeugdzorg

Regio Hart
van Brabant

Mbt Beleidskader Jeugdzorg, uit de toelichting op de GR RHvB : *“De bestuurscommissie heeft de **gedelegeerde bevoegdheid** om de regionale jeugdhulptaken bestuurlijk aan te sturen en daar inhoudelijke besluiten over te nemen”*

Vanwege deze subsidieverordenende bevoegdheid zijn we na het governancetraject een **gemengde college- en radenregeling** geworden. Maar we werken **‘in de geest van een collegeregeling’**: Het democratische gesprek over de regionale samenwerking vindt plaats in de 11 afzonderlijke gemeenteraden.

Naast deze bevoegdheden bevat de regeling geen overdracht van bevoegdheden van de gemeenten naar de regio.

En allicht nog melden dat ‘verlengd lokaal bestuur’ ook inhoudt dat m.b.t. de begroting van RHvB een deel van het budgetrecht van raden in wezen is overgedragen aan het AB?

6

Wat moet de samenwerking bewerkstelligen?

Met ingang van januari 2023 is onze kernagenda vastgesteld, passend bij de taken en bevoegdheden van RHvB.

Startpunt van de kernagenda zijn de **ambities en wensen uit lokale bestuursakkoorden** met een bovengemeentelijke dimensie: daar waar gemeenten elkaar nodig hebben om meer / betere resultaten voor hun inwoners te realiseren, wordt de samenwerking in regionaal verband opgezocht.

Nadruk ligt op wat men in de regionale samenwerking gezamenlijk dóet, en niet op formuleren van grootse ambities.

Volgende slide is voorbeeld van de soberheid en doelmatigheid waarmee de kernagenda is opgebouwd.

Fysiek domein (B)

Met de (verwachte) komst van nieuwe wet- en regelgeving en grote maatschappelijke opgaven zijn er meerdere instrumenten voor sturing op de inrichting van onze leefomgeving ontstaan. We noemen de omgevingsvisies, verstedelijkingsakkoorden en -strategieën en de regionale investeringsagenda. De regionale omgevingsagenda (ROA) brengt de visies en opgaven bij elkaar van de regiogemeenten, waterschappen en provincie, en brengt daarin prioriteiten aan. De ROA brengt geen nieuw beleid, maar is gericht op uitvoering. De kernagenda '23-'27 is een middel om de gezamenlijke inzet van de Hart van Brabantgemeenten voor de ROA te bepalen.

We maken gezamenlijke afspraken over ons beleid op energietransitie en klimaatadaptatie, verstedelijking, mobiliteitstransitie en toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied. Zo verhogen we de kwaliteit van de leefomgeving en het vestigingsklimaat voor ondernemers, en maken we keuzes wat we waar laten landen in Midden-Brabant. We kijken vanuit onze lokale wensen en mogelijkheden waar we door regionale samenwerking meer uitvoeringskracht kunnen organiseren. Ook versterken we de samenhang in onze ruimtelijke plannen om zo sectorale ambities te realiseren. Daarmee brengen we onze afspraken met waterschappen, provincie en rijksoverheid een stap verder. We schenken daarbij aandacht aan participatieprocessen.

We verkennen de ontwikkeling van stedelijke regio's verder. De ROA vormt hierin voor ons de basis.

Kernagenda-taak	Opgaven	Activiteiten
Financiële middelen fysiek domein (B1 t/m 5) op basis van begroting 2023: € 406.773		
B1. Algemeen	1. We bepalen de gezamenlijke inzet van de Hart van Brabantgemeenten voor de regionale omgevingsagenda (ROA).	1.1. Periodiek actualiseren van de ROA.
B2. Energie en klimaat	1. Energietransitie en klimaatadaptatie: we willen in 2030 de CO ₂ -uitstoot met 49% verminderd hebben en in 2050 energieneutraal zijn. Dit doen we o.a. door het huidige energieverbruik terug te brengen (20% volgens REKS 1.0) en op alternatieve wijze energie op te wekken (1TWh volgens REKS 1.0). het huidige energieverbruik hebben gereduceerd met 20%. Daarnaast willen we op alternatieve wijze 1.000 miljoen kilowattuur energie	1.1 We werken samen verder in het REKS-proces, zoals opgenomen in het REKS-bod 1.0 (https://www.regio-hartvanbrabant.nl/images/Nieuws/REKS/bijlagen-bod-1.0/REKS-1_0-regio-hart-van-brabant.pdf) en het plan aanpak van REKS) o.a. door:

De kernagenda is dus veel concreter gemaakt en ziet er daarom ook zeer anders, beknopter uit.

We hanteren de domein-indeling die in veel bestuursakkoorden worden gehanteerd (sociaal, fysiek en economisch) en die tot meer integraliteit kan leiden tussen de domeinen.

De linkerkolom uit de kernagenda geeft de hoofdindefining weer met **kernagenda-taken**. Er staan **opgaven** naast die ook aansluiten bij lokale uitdagingen, en waarvoor regionale samenwerking een meerwaarde heeft. De rechterkolom van **activiteiten** bevat wat er nu echt gedáán gaat worden. We spreken in onze kernagenda nergens over **regionale ambities**. De Kernagenda is bevat activiteiten ter ondersteuning van de ambities van de samenwerkende gemeenten.

Hieruit spreekt heel duidelijk: de regio blijft een **lichte samenwerking**. Dus er komen geen vuilniswagentjes, windmolens of jeugdcentra met 'Hart van Brabant' erop. De activiteiten in regionaal verband moeten uiteindelijk lokaal aansluiten bij, of voeden van lokaal beleid.

Grote lijnen:

Sociaal – activiteiten sluiten aan bij opgaven die in VNG-verband zijn benoemd voor het

sociaal domein

Werkwijze bestuurscommissie Jeugd ongewijzigd

Fysiek – vervolg geven aan de Regionale Omgevingsagenda (ROA)

Daarom zijn in de vier opgaven in de kernagenda hetzelfde als in de ROA:

- Energie en klimaat
- Duurzame verstedelijking
- Mobiliteitstransitie en regionale mobiliteitsagenda
- Toekomstbestendig landelijk gebied

Economie – onderscheid ‘wat doen de samenwerkende gemeenten?’ en ‘wat geven de samenwerkende gemeenten mee aan AB Midpoint Brabant?’

De relatie met Midpoint wordt op dit moment opnieuw, scherper ingericht. De kernagenda is daar al op afgestemd.

In beginsel verbinden alle aan RHvB deelnemende gemeenten zich aan de in de kernagenda opgenomen activiteiten. Daarin wordt ruimte gegeven voor **gemeenten** die ook in **andere regioverbanden** verplichtingen hebben:

- Baarle-Nassau en Alphen-Chaam nemen wel deel aan de GR RHvB, maar doen alleen mee aan de activiteiten in het sociaal domein. Met hen is afgesproken dat deze situatie met oog op de volgende bestuursperiode opnieuw gewogen zal worden.
- Heusden zit voor een aantal activiteiten (met name in het fysiek domein) ook nog in Noord-Oost Brabant. Die gemeente is van plan om nog deze bestuursperiode een eenduidiger keuze te maken voor deelname in de ene of in de andere regionale samenwerking.

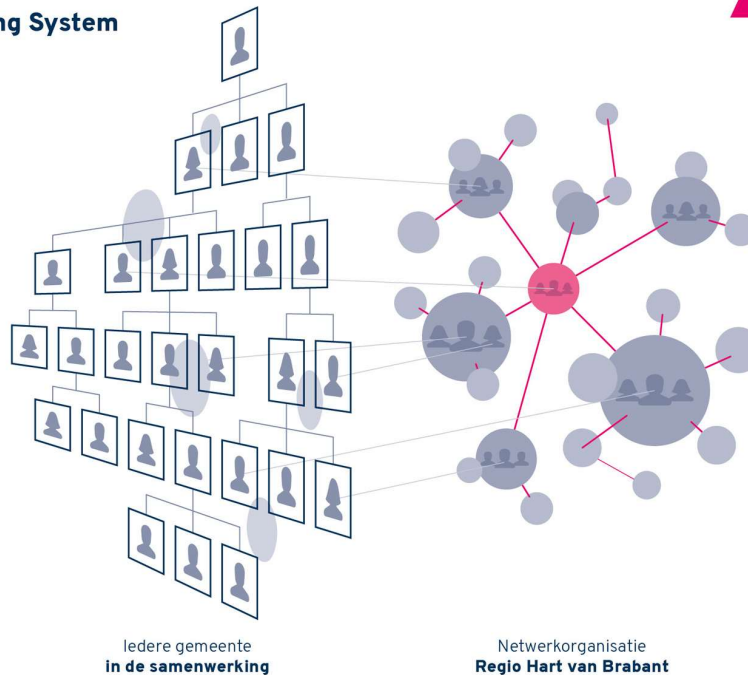
Vervolggesprek

**Regio Hart
van Brabant**
SAMENWERKENDE GEMEENTEN

Dual Operating System

Naar John Kotter

regio-hartvanbrabant.nl

v8 april 2023

Reserveslide, mogelijk door Frank toe te lichten.

Werken als netwerk betekent: activiteiten die in de poho's worden bepaald, worden uitgevoerd door **ambtenaren** van de **deelnemende gemeenten**. Klein **regiobureau** (7,2 fte) hoedt en **faciliteert 't netwerk**.

'netwerkambacht' is van groot belang: hoe zorgen we ervoor dat regionale samenwerking bijdraagt aan de ambities zoals in, door en voor gemeenten zijn gesteld. Geen 'regionale ambities'. Daarvoor steeds heen en weer van 'links naar rechts' in deze plaat – dit geldt zowel ambtelijk als bestuurlijk.